EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 20.8.2013
COM(2013) 595 final

2013/0285 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se členské státy opravňují, aby v zájmu Evropské unie podepsaly a/nebo ratifikovaly Úmluvu Mezinárodní námořní organizace o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby pracovníků na rybářských plavidlech z roku 1995

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

Odůvodnění a cíle návrhu

Mezinárodní úmluva Mezinárodní námořní organizace o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby pracovníků na rybářských plavidlech (dále jen „úmluva STCW-F“) byla přijata dne 7. července 1995 na mezinárodní konferenci konané v Londýně od 26. června do 7. července 1995 za účasti 74 vlád, zastupujících i 22 současných členských států Evropské unie.

Zvláštní úmluva určená pro pracovníky na rybářských plavidlech byla zapotřebí, protože pracovníci na rybářských plavidlech byli spolu s dalšími z oblasti působnosti Mezinárodní úmluvy Mezinárodní námořní organizace o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby námořníků („úmluva STCW“) z roku 1978 vyloučeni. Úmluva STCW byla prvním mezinárodně dohodnutým nástrojem k řešení otázky minimálních požadavků na způsobilost námořníků. Byla provedena směrnicí 2008/106/ES ve znění směrnice 2012/35/EU.

Cílem úmluvy STCW-F je zajistit, aby pracovníci na rybářských plavidlech měli patřičnou kvalifikaci (doloženou úředním osvědčením) a byli způsobilí k práci (na základě lékařské prohlídky), aby se během operací probíhajících na palubě námořních plavidel minimalizovalo potenciální ohrožení bezpečnosti lidského života a/nebo majetku na moři či mořského prostředí. Úmluva vyžaduje, aby pracovníci měli minimální znalosti v určitých oblastech a určitou minimální praxi na palubě plavidla.

Cílem této úmluvy je také dosažení a udržení rovných podmínek v odvětví rybolovu prostřednictvím podpory odborného vzdělávání. Odborná způsobilost pracovníků na rybářských plavidlech musí být osvědčena v souladu s úmluvou.

Ustanovení jsou povinná pouze pro plavidla o minimální délce 24 metrů a hnacím výkonu alespoň 750 kW a týkají se velitelů, důstojníků, strojních důstojníků a radistů. Vlády se vyzývají, aby na plavidlech o minimální délce 24 metrů zavedly odbornou přípravu pro lodníky; základní bezpečnostní výcvik je přitom povinný pro všechny členy posádky rybářských plavidel.

V oblasti odborných kvalifikací stanoví směrnice 2005/36/ES v souladu s právem volného pohybu pracovníků jasná pravidla pro vzájemné uznávání mezi členskými státy na základě tzv. „obecného systému uznávání“.

Tato směrnice se vztahuje na státní příslušníky ze zemí EU, kteří si přejí vykonávat své povolání v jiném členském státě, v němž je toto povolání upraveno právními předpisy. Obecný systém uznávání vyžaduje srovnání odborné kvalifikace uchazeče o zaměstnání, včetně příslušných profesních zkušeností, s kvalifikací požadovanou v hostitelském členském státě. Srovnání se provádí v přesně stanovené lhůtě. Pouze v případě podstatných rozdílů může hostitelský členský stát uložit vyrovnávací opatření, jež mohou mít podobu zkoušky způsobilosti nebo adaptačního období.

Směrnice se vztahuje na všechna regulovaná povolání s výjimkou případů, kdy jsou v samostatném právním předpise na základě práva EU stanovena jiná zvláštní pravidla, která přímo souvisí s uznáváním odborných kvalifikací.

Pracovní činnosti vztahující se k úmluvě STCW-F jsou upraveny ve většině členských států.

Úmluva STCW-F nestanoví systém uznávání odborných kvalifikací, který by byl podobný systému zřízenému směrnicí 2005/36/ES. Úmluva STCW-F naopak nepřipouští používání

osvědčení vydaných státy, které nejsou smluvními stranami úmluvy. Členské státy jsou však povinny dodržovat právo EU, konkrétně ustanovení směrnice 2005/36/ES.

V souladu s judikaturou AETR, v níž se Soudní dvůr vyjadřoval k vnějším pravomocem, nesmí členské státy úmluvu STCW-F ratifikovat bez svolení Evropské unie, neboť ustanovení týkající se uznávání regulovaných povolání, která vykonávají státní příslušníci zemí EU na palubě rybářských plavidel, ovlivňují výkon výlučné pravomoci Evropské unie v této oblasti.

Ty členské státy, které úmluvu ratifikovaly již před vstupem navrhovaného rozhodnutí v platnost, musí generálnímu tajemníkovi Mezinárodní námořní organizace předložit prohlášení, ve kterém uznají, že ve vztazích mezi členskými státy má v případě konfliktu přednost právo EU.

2. KONZULTACE SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

Konzultace zúčastněných stran

Výbor pro sociální dialog v odvětví mořského rybolovu Komisi vyzval, aby se chopila iniciativy zaměřené na rychlé provedení úmluvy STCW-F.

Podpora ratifikace a prosazování dalších mezinárodních norem týkajících se životních a pracovních podmínek v odvětví rybolovu, jako je např. Úmluva Mezinárodní organizace práce (MOP) o práci v odvětví rybolovu (č. 188), jsou v souladu s činností Výboru pro sociální dialog v odvětví mořského rybolovu a Evropské komise. Cílem úmluvy č. 188 je zajistit rybářům důstojné pracovní podmínky.

Komise v současnosti posuzuje žádost sociálních partnerů EU v odvětví námořního rybolovu, která se týká provádění dohody ze dne 8. května 2013 o transpozici ustanovení úmluvy MOP č. 188 na základě článku 155 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Sběr a využití výsledků odborných konzultací

Nebylo třeba využít externích odborných konzultací.

Posouzení dopadů

Nevztahuje se na tento návrh.

Není proto třeba posuzovat několik možností.

3. PRÁVNÍ STRÁNKA NÁVRHU

Shrnutí navrhovaných opatření

Vzhledem k tomu, že pravomoc v oblasti uznávání odborných kvalifikací má Evropská unie, členské státy nemohou úmluvu ratifikovat bez oprávnění Evropské unie. Komise navrhuje, aby Rada členské státy k ratifikaci úmluvy STCW-F v zájmu Evropské unie oprávnila.

Oprávnění se členským státům poskytne za podmínky, že při uložení ratifikační listiny vyjádří výhradu, že v rámci vzájemných vztahů se i nadále použijí právní předpisy Evropské unie.

Ty členské státy, které již úmluvu ratifikovaly, předloží generálnímu tajemníkovi Mezinárodní námořní organizace prohlášení, v němž uvedou, že ve vztazích mezi členskými státy se pro uznávání odborných kvalifikací použije právo Unie.

Navrhované rozhodnutí proto členským státům umožní neprodleně přijmout všechna opatření potřebná k ratifikaci a podpoří je v tom.

Právní základ

Ustanovení čl. 43 odst. 2, článku 46, čl. 53 odst. 1 a článku 62 ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) bodem v) Smlouvy o fungování Evropské unie.

Zásada subsidiarity

Návrh spadá do výlučné pravomoci Unie. Zásada subsidiarity se proto neuplatní v plné míře.

Zásada proporcionality

Návrh je v souladu se zásadou proporcionality z těchto důvodů:

nevztahuje se na tento návrh.

Nevztahuje se na tento návrh.

Volba nástrojů

Navrhovaný nástroj: rozhodnutí Rady

Jiné prostředky by nebyly přiměřené.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Návrh nemá žádné důsledky pro rozpočet Společenství.

5. DOPLŇUJÍCÍ INFORMACE

Podrobné vysvětlení návrhu

Nevztahuje se na tento návrh.

2013/0285 (NLE)

Návrh

ROZHODNUTÍ RADY,

kterým se členské státy opravňují, aby v zájmu Evropské unie podepsaly a/nebo ratifikovaly Úmluvu Mezinárodní námořní organizace o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby pracovníků na rybářských plavidlech z roku 1995

(Text s významem pro EHP)

RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na čl. 43 odst. 2, článek 46, čl. 53 odst. 1 a článek 62 ve spojení s čl. 218 odst. 6 písm. a) bodem v) uvedené smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

s ohledem na souhlas Evropského parlamentu,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Úmluva Mezinárodní námořní organizace (dále jen „IMO“) o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby pracovníků na rybářských plavidlech (dále jen „úmluva“) byla přijata dne 7. července 1995 na mezinárodní konferenci svolané organizací IMO do Londýna, na níž delegace 22 členských států, které se jí účastnily, hlasovaly pro její přijetí.

(2) Úmluva představuje významný přínos pro odvětví rybolovu na mezinárodní úrovni, neboť podporuje bezpečnost lidského života a majetku na moři a ochranu mořského prostředí, a proto je žádoucí, aby ustanovení uvedené úmluvy byla provedena co nejdříve.

(3) Rybolov na moři je jedním z nejrizikovějších povolání, a vhodný výcvik a kvalifikace jsou tedy zásadním prostředkem ke snížení počtu nehod. Bezpečnější pracovní prostředí přispěje k zatraktivnění pracovních míst pracovníků na rybářských plavidlech v zájmu evropského rybářského odvětví, což je i cíl, který sleduje společná rybářská politika. Úmluva se specificky zaměřuje na ochranu mořského prostředí, která je jedním z cílů společné rybářské politiky.

(4) V rámci dohod o partnerství v oblasti rybolovu s třetími zeměmi je důležité, aby posádky na palubě plavidel plujících pod vlajkou členského státu EU měly příslušnou odbornou kvalifikaci prokázanou uznanými osvědčeními, aby se za podmínek stanovených v dohodách usnadnil jejich nábor.

(5) Evropský parlament, Rada a Komise podporují bezpečnost na moři a bezpečnost při práci, jakož i zlepšení odborné kvalifikace pracovníků na palubě rybářských plavidel. EU finančně podporuje odbornou přípravu v odvětví rybolovu, zejména prostřednictvím Evropského rybářského fondu.

(6) Pokud jde o pravidla Unie o uznávání odborných kvalifikací určitých kategorií pracovníků na rybářských plavidlech, některé články úmluvy spadají do výlučné pravomoci Unie a mají vliv na ustanovení Smlouvy a sekundární právní předpisy

Unie, zejména na směrnici 2005/36/ES ze dne 7. září 2005 o uznávání odborných kvalifikací[1] v platném znění.

(7) Unie úmluvu nemůže ratifikovat, jelikož není stranou organizace IMO, a úmluva neobsahuje doložku, na jejímž základě by organizace pro regionální hospodářskou integraci, která je tvořena svrchovanými státy a má pravomoc v určitých otázkách upravovaných úmluvou, mohla úmluvu podepsat, přijmout, schválit nebo k ní přistoupit.

(8) Některé členské státy dosud úmluvu nepodepsaly, zatímco jiné členské státy ji již ratifikovaly a uložily ratifikační listinu. Je v zájmu společné rybářské politiky, aby ty členské státy, které úmluvu dosud nepodepsaly nebo neratifikovaly, tak urychleně učinily.

(9) Za podmínek stanovených v tomto rozhodnutí by proto členským státům, které jsou vázány právními předpisy Unie o uznávání odborných kvalifikací, mělo být v zájmu Unie dáno oprávnění úmluvu podepsat nebo případně ratifikovat,

PŘIJALA TOTO ROZHODNUTÍ:

Článek 1

Členské státy jsou oprávněny podepsat a/nebo ratifikovat mezinárodní Úmluvu Mezinárodní námořní organizace o normách výcviku, kvalifikace a strážní služby pracovníků na rybářských plavidlech z roku 1995 přijatou dne 7. července 1995, pokud jde o části spadající do pravomoci Evropské unie.

Oprávnění uvedené v odstavci 1 je podmíněno tím, že si členský stát při podpisu úmluvy a/nebo při ukládání ratifikační listiny u generálního tajemníka Mezinárodní námořní organizace vyhradí, že ve vztazích mezi členskými státy se pro uznávání odborných kvalifikací použije právo Unie.

Článek 2

Členské státy, které úmluvu ratifikovaly již před vstupem tohoto rozhodnutí v platnost a žádnou výhradu neučinily, předloží prohlášení, ve kterém uznají, že ve vztazích mezi členskými státy se pro uznávání odborných kvalifikací použije právo Unie.

Článek 3

Členské státy vyvinou úsilí, aby co nejdříve, nejlépe do 31. prosince 2013, učinily nezbytné kroky k uložení svých ratifikačních listin k úmluvě u generálního tajemníka Mezinárodní námořní organizace. V lednu 2014 Rada přezkoumá pokrok dosažený v oblasti ratifikace.

Článek 4

Toto rozhodnutí se použije ode dne zveřejnění v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Článek 5

Toto rozhodnutí je určeno členským státům.

[1] Úř. věst. L 255, 30.9.2005, s. 22.

V Bruselu dne

Za Radu
předseda